

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Sendt til: MDCJ@uvm.dk; anna.hvass.jacobsen@uvm.dk, [folketin-
get@ft.dk](mailto:folketin-
get@ft.dk) og jm@jm.dk

24. maj 2017

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2017-112-0669
Dok.nr. 428995
Sagsbehandler
Jesper Husmer Vang
Direkte 3319 3246

Vedrørende udtalelse til forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om erhvervsuddannelser, lov om folkeskolen og forskellige andre love (lovforslag nr. L 202)

1. Ved e-mail af 3. februar 2017 anmodede Undervisningsministeriet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om erhvervsuddannelse, lov om folkeskolen og forskellige andre love (Praktikpladsafhængigt bidrag til AUB m.v.).

Datatilsynet sendte ved brev af 24. februar 2017 bemærkninger til Undervisningsministeriets udkast til lovforslag. Kopi af Datatilsynets hørings svar er vedhæftet.

I hørings svaret (afsnit 2) udtalte Datatilsynet bl.a. om et forslag til en ny § 26 b i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, at tilsynet fandt det betænkeligt, at Undervisningsministeriet ønskede at fravige persondataloven ved at indsætte en bestemmelse om, at der kan videregives oplysninger fra Danmarks Statistik til Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag til brug for beregning af praktikpladsafhængigt AUB-bidrag med den begrundelse, at indsamlingen af oplysninger dermed ville blive lettere.

Datatilsynet bemærkede i den forbindelse, at det fremgik af bemærkningerne til udkastet til lovforslag, at de relevante oplysninger ville kunne indhentes fra uddannelsesstederne (med undtagelse af de uddannelsessteder, der ikke læn- gere måtte eksistere).

Endvidere bemærkede Datatilsynet bl.a., at det i sidste ende er en politisk beslutning, om man ønsker at fravige persondataloven i det omfang, det er muligt efter databeskyttelsesdirektivet.

Det fremgik af bemærkningerne til udkastet til lovforslag, at det var Undervisningsministeriets vurdering, at en videre anvendelse af oplysninger om enkeltpersoners uddannelsesniveau til brug for beregning af praktikpladsafhængigt AUB-bidrag ikke er uforenelig med det formål, hvortil oplysningerne er indsamlet, jf. persondatalovens § 5, stk. 2. Det fremgik endvidere, at oplysningerne oprindeligt er indsamlet og registreret af uddannelsesinstitutioner til brug for varetagelse af de pågældende uddannelsesinstitutioners opgaver i

forbindelse med undervisning mv. og til brug for udstedelse af eksamensbeviser som dokumentation for gennemført uddannelse.

Datatilsynet udtalte i den forbindelse, at tilsynet stillede sig tvivlende over for Undervisningsministeriets vurdering, og at der efter tilsynets opfattelse ville blive en meget bred adgang til at anvende oplysninger om enkeltpersoners uddannelsesniveau til andre formål end det/de formål, hvortil oplysningerne oprindeligt var indsamlet.

2. Ved brev af 2. maj 2017 har Danmarks Statistik rettet henvendelse Justitsministeriets departementschef og udtrykt bekymring over lovforslag nr. L 202, ligesom der stilles en række specifikke spørgsmål. Brevet er sendt i kopi til bl.a. Datatilsynets direktør.

I brevet understreger Danmarks Statistik bl.a., at de oplysninger, der skal videregives efter lovforslag nr. L 202, udelukkende er indsamlet med statistiske formål i medfør af § 6 og § 8, stk. 3, i lov om Danmarks Statistik.

Danmarks Statistik oplyser endvidere, at oplysningerne i Danmarks Statistiks registre er oparbejdet til statistikformål og dermed ikke generelt vil have en kvalitet for den enkelte registrerede, der harmonerer med administrativ anvendelse.

Endelig har Danmarks Statistik oplyst, at en del af oplysningerne (om i alt ca. 140.000 personer) er indsamlet fra de pågældende personer selv, og at Danmarks Statistik i forbindelse med indsamlingen – med henvisning til lov om Danmarks Statistik og persondataretten – har garanteret over for disse personer, at de indsamlede oplysninger kun vil blive brugt til statistiske formål.

På den baggrund og efter en gennemgang af det endelige lovforslag nr. L 202 (som Datatilsynet ikke har haft i høring i dets endelige form) finder Datatilsynet anledning til at supplere sit høringssvar af 24. februar 2017.

Under hensyn til, at lovforslaget allerede har været førstebehandlet i Folketinget, sender Datatilsynet sine bemærkninger til både Undervisningsministeriet og direkte til Folketingets Undervisningsudvalg. Kopi er endvidere sendt til Justitsministeriet til orientering.

3. Datatilsynets supplerende bemærkninger

3.1. I de særlige bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 23, anfører Undervisningsministeriet bl.a., at Danmarks Statistiks register, hvorfra oplysningerne ønskes udleveret, består af to typer datakilder. Den første type består i oplysninger, som oprindeligt er indsamlet med administrative formål, idet disse datakilder udgøres af oplysninger indsamlet fra undervisningsinstitutioner. Den anden type består i oplysninger, der udelukkende er indsamlet i statistisk øjemed fra de registrerede personer via spørgeskemaer.

Datatilsynet bemærker i den forbindelse, at det er tilsynets opfattelse, at alle de oplysninger, som Danmarks Statistik som dataansvarlig behandler i det pågældende register, er indsamlet af Danmarks Statistik i statistisk øjemed, uanset med hvilket formål oplysningerne oprindeligt måtte være indsamlet hos myndigheder mv.

Efter persondatalovens § 5, stk. 2, 1. pkt., skal indsamling af oplysninger ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål. Af § 5, stk. 2, 2. pkt., fremgår det, at senere behandling af oplysninger, der alene sker i historisk, statistisk eller videnskabeligt øjemed, ikke anses for uforenelig med de formål, hvortil oplysningerne er indsamlet.

Bestemmelsen i persondatalovens § 5, stk. 2, der implementerer databeskyttelsesdirektivets artikel 6, stk. 1, litra b, er ligesom persondatalovens § 10 udtryk for det forhold, at statistiske og videnskabelige behandlingsformål generelt anses som særligt agtværdige og derfor kan legitimere en behandling af personoplysninger, der ikke ville kunne accepteres til andre formål.

Datatilsynet har noteret sig, at det følger af § 1 i lov om Danmarks Statistik¹, at Danmarks Statistik alene beskæftiger sig med opgaver af statistisk karakter, og at Danmarks Statistik i sit brev til Justitsministeriets departementschef har understreget, at de oplysninger, der skal videregives efter lovforslag nr. L 202 udelukkende er indsamlet til brug for statistiske formål i medfør af § 6 og § 8, stk. 3, i lov om Danmarks Statistik.

Hertil kommer, at Danmarks Statistik efter det oplyste i forhold til en del af de oplysninger, der findes i registret, som nævnt ovenfor har garanteret over for de registrerede, at oplysningerne kun ville blive brugt til statistiske formål.

Det fremgår af lovforslag nr. L 202, at det er Undervisningsministeriets opfattelse, at der – inden for rammerne af persondatalovens § 5, stk. 2 – vil kunne kræves udlevering af de omhandlede oplysninger fra Danmarks Statistik, da udleveringen skal sikre en væsentlig samfundsmæssig interesse, der består i at sikre, at der i fremtiden vil være tilstrækkeligt faglært arbejdskraft.

Datatilsynet skal hertil bemærke, at det er tilsynets opfattelse, at Danmarks Statistik ikke uden særskilt lovhjemmel vil kunne videregive de omhandlede oplysninger til det påtænkte formål. Det er i den forbindelse endvidere en forudsætning, at en sådan særskilt hjemmel har baggrund i varetagelse af væsentlige samfundsmæssige hensyn.

Som det fremgår under pkt. 1 ovenfor, er det således muligt ved lov at fravige persondataloven i det omfang, dette sker inden for rammerne af databeskyttelsesdirektivet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 599 af 22. juni 2000 med senere ændringer.

Endvidere bemærkes, at det fremgår af lovforslaget, at størstedelen af de ønskede oplysninger – ifølge Undervisningsministeriet – vil kunne indhentes fra uddannelsesstederne (med undtagelse af de uddannelsessteder, der ikke længere eksisterer). En sådan indhentelse af oplysninger fra uddannelsesstederne vil efter Datatilsynets umiddelbare opfattelse kunne ske inden for rammerne af persondatalovens § 5, stk. 2.

3.2. Datatilsynet har i øvrigt hæftet sig ved, at visse af oplysningerne i det omhandlede register ifølge Danmarks Statistik er oparbejdet til statistikformål og dermed ikke generelt vil have en kvalitet for den enkelte registrerede, der harmonerer med administrativ anvendelse (datakvalitet). Datatilsynet har forstået, at en del af oplysningerne i det relevante register er såkaldte ”imputerede” oplysninger, dvs. tilfælde, hvor Danmarks Statistik ud fra andre tilgængelige oplysninger har beregnet de mest sandsynlige oplysninger om den højst fuldførte uddannelse.

Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag ses også i forbindelse med høringen over lovforslaget at have anført, at kvaliteten og forvaltningen af data om højst fuldførte uddannelse fra Danmarks Statistik p.t. ikke er tilstrækkelig til administrativ sagsbehandling, herunder til brug for beregning af det praktikpladsafhængige AUB-bidrag.

Datatilsynet har forstået, at det er hensigten med lovforslaget, at oplysningerne fra Danmarks Statistik skal videreanvendes til brug for beregning af praktikpladsafhængigt AUB-bidrag, uden at der i den forbindelse sker en validering af oplysningernes rigtighed.

Datatilsynet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at det følger af persondatalovens § 5, stk. 4, der implementerer databeskyttelsesdirektivets artikel 6, stk. 1, litra d, at behandling af oplysninger skal tilrettelægges således, at der foretages fornøden ajourføring af oplysningerne. Der skal endvidere foretages den fornødne kontrol for at sikre, at der ikke behandles urigtige eller vildledende oplysninger. Oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende, skal snarest muligt slettes eller berigtiges.

4. Hvis Undervisningsministeriet har spørgsmål til dette brev, er ministeriet meget velkommen til at kontakte konstitueret kontorchef Jesper Husmer Vang på telefonnummer 33 19 32 46.

Med venlig hilsen

Cristina Angela Gulisano
Direktør